Donderdag 20 Juni 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4839

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Bidault President van Frankrijk

Rusland wil atomaire wapenen doen verbieden

De S.D.A.P. weder opgericht.

WETGEVENDE VERGADERING KIEST BIDAULT TOT PRESIDENT.

Georges Bidault werd gekozen tot President van Frankrijks tussentijdse regering op een ogenblik dat hij helpt de wereldproblemen op te lossen in samenwerking met de Noordamerikaanse, Russische en Britse Ministers van Buitenlandse Zaken. Hij ziet zich voor bijna evenveel vraagstukken gesteld bij de vorming van zijn regering als in de conferentie der grote mogendheden.

Bidault was de enige candidaat voor het Presidentschap. Niemand stemde tegen hem, doch de Communisten onthielden zich van stemmen teneinde hun houding duidelijker te doen uitkomen.

Bidaults verkiezing vond plaats nadat de vorige avond voor het eerst sedert de bevrijding politieke wanordelijkheden in Parijs uitbraken. Het hoofdkwartier van de communistische partij werd aangevallen tijdens de viering van de zesde jaardag van De Gaulle's oproep tot het verzet uit Londen in 1940. Negen personen werden gearresteerd.

De stemming in de wetgevende vergadering werd voorafgegaan door een verzoenende communistische verklaring welke volgens vele waarnemers het teken was dat de Communisten nog zouden kunnen besluiten om deel te nemen aan het cabinet van Bidault. De Socialisten hadden gezegd, dat zij niet mee zouden doen mits de Communisten ook zitting in het cabinet zouden hebben.

„De Communistische Partij is bereid zekere concessies te doen ten aanzien van de nieuwe grondwet", zeide de communistische afgevaardigde Jacques Duclos. Hij gaf te kennen dat men zich zou neerleggen bij het plan om een soort Tweede Kamer te vormen en een President die geen „marionet" is. De Socialisten hebben 31 Augustus voorgesteld als de datum waarop men gereed moet zijn met het nieuwe ontwerp-grondwet. Zij lieten ook blijken dat zij een grondwet zullen goedkeuren langs de lijnen welke Zondag door De Gaulle werden voorgesteld toen hij vroeg om een duidelijke scheiding der wetgevende rechterlijke en uitvoerende machten.

Duclos noemde Bidault een charmante man doch niet een die door de Communisten verkozen wordt. Hij zeide, dat door zich van de stemming te onthouden en niet tegen te stemmen zijn partij vóór alles het belang van Frankrijk en de republiek in aanmerking neemt.

Na de bijeenkomst zeide Duclos, dat de beslissing der Communisten om toe te treden tot Bidaults cabinet afhankelijk is van een overeenstemming over de quaestie der loonsverhogingen. De Communisten wensen een loonsverhoging van 25%. De M.R.P. is voor een gestadige verhoging.

Honderdduizenden arbeiders zullen Donderdagavond om 17 uur het werk neerleggen en door de straten van Parijs trekken in opdracht van de vakbonden als protest tegen de aanval op het communistisch hoofdkwartier.

Duclos zeide, dat de demonstratie niet geschiedde door onverstandelijke kinderen. „Zo begonnen de Hitlerieten" zeide hij.

Bidault is onmiddellijk begonnen met besprekingen met verschillende partijleiders over de vorming van het cabinet (Parijs, (AP) 19.6).

VERZOEK AFGEWEZEN

De advocaten van Mihailovitsj vroegen de Rechtbank om alle bewijsstukken en rapporten van het proces beschikbaar te stellen teneinde de verdediging beter in staat te stellen haar pleitrede gereed te maken. De rechtbank wees dit verzoek onmiddellijk af. De openbare aanklager vroeg sarcastisch of de verdediging ook geen vergunning wenste opdat Mihailovitsj door de straten zou kunnen wandelen (Beograd, (AP) 19.6).

FRANCO LACHT.

De ochtendbladen van Madrid zeiden, dat de pogingen om in de Verenigde Naties op te treden tegen Spanje hebben gefaald. Men legde de splitsing in de Veiligheidsraad uit als een conflict tussen de Sovjet Unie en de Westelijke democratie. Het blad ABC zeide: „Gelukkig kunnen de Verenigde Naties niets doen tegen Spanje of tegen andere landen, welke waakzaam gebleven zijn." YA zeide, dat de Verenigde Naties niet in staat zijn geweest de marxistische wereld en de Westelijke wereld samen te brengen. Arriba zeide, dat Spanje een rustige toeschouwer is bij de botsing tussen de grote mogendheden (Madrid, (AP) 19.6).

DE MOEFTI MAG NIET TERUGKEREN.

De Britse Minister van Staat Noel Baker deelde aan het Lagerhuis mede, dat de regering in geen geval den Moefti van Jeruzalem toestemming zal verlenen om naar Palestina terug te keren. „Men kan aannemen dat toen hij Parijs verliet hij hoopte een Arabisch land te kunnen bereiken", zeide Baker. Hij zeide, dat Frankrijk zijn spijt heeft geuit voor de verdwijning van den Moefti (Londen, (AP) 19.6).

BENESJ HERKOZEN.

Het Tsjechoslowaakse Parlement heeft eenstemmig Eduard Benesj herkozen tot President

EDOUARD BENESJ

van Tsjechoslowakije. Twee leden waren afwezig zodat 298 afgevaardigden voor Benesj stemden. De Communisten wonnen het Voorzitterschap van het Parlement met een geringe meerderheid (Praag, (AP) 19.6).

BESPREKINGEN IN ATOMAIRE COMMISSIE.

Groot Brittannië heeft de nauwste samenwerking geboden aan de Verenigde Staten om te helpen bij de samenstelling van het plan om de atoombom als oorlogswapen onwettig te verklaren en overtreders van het internationale plan van toezicht te straffen. Sir Alexander Cadogan, de Britse vertegenwoordiger in de Atomaire Commissie van de Verenigde Naties, verwelkomde in warme bewoordingen het Noordamerikaanse plan in een toespraak tot de commissie. Het Noordamerikaanse plan dat Vrijdag voorgesteld werd door Bernard Baruch, vraagt om een behoorlijk systeem van toezicht op de ontwikkeling van de atomaire energie in ruil waarvoor de Verenigde Staten zich zouden ontdoen van hun huidige voorraad atoombommen en ophouden met de productie van nieuwe bommen. Cadogan zeide, dat zijn regering ten volle het Noordamerikaanse inzicht steunt.

Gromyko van Rusland stelde voor, dat de Commissie zou streven naar een internationale overeenkomst om de productie en het gebruik van atomaire wapenen te verbieden. Ook stelde hij voor,

Dit is de foto, welke de AP-fotograaf Walter Green maakte van Italië's Umberto toen deze op vertrek stond. Op Greens verzoek wuift Umberto met de hand in de deuropening van het vliegtuig waarmede hij naar Portugal vloog.

dat de Commissie na de verkrijging van de overeenkomst zou beginnen te werken aan een systeem van toezicht op de vreedzame ontwikkeling van de atomaire energie.

Dit voorstel was de eerste Russische reactie op het Noordamerikaanse plan.

Gromyko zeide, dat de productie van atoombommen „slechts negatieve resultaten voor de wereldvrede kan opleveren". Hij verklaarde, dat de wetenschappelijke ontdekkingen niet het exclusief eigendom van een land kunnen zijn en dat zij onvermijdelijk beschikbaar zullen komen aan andere landen.

Gromyko stelde voor dat een conventie zou worden gehouden om de atoombom als wapen te verbieden. Ook stelde hij de vernietiging voor van alle atomaire wapenen binnen drie maanden nadat de conventie deze beslissing genomen heeft (New York, (AP) 20.6).

CANADA KAN ATOOMBOMMEN MAKEN.

De Canadese Minister van Heropbouw heeft voor het Lagerhuis bekend gemaakt, dat Canada, indien het zulks wenst, zelf atoombommen kan maken zonder hulp van de Verenigde Staten. Men zal zulks evenwel niet doen, behalve wanneer de militaire noodzaak het zou vereisen.

GESTOLEN SCHAT TERUGGEVONDEN.

Een hoge officier in Singapore maakte bekend, dat speciale Britse speurders een fabelachtige schat van juwelen ten bedrage van 1.500.000 Pond Sterling, welke gestolen was, hebben teruggevonden. Er zijn kostbare diamanten onder. De diefstal werd beschreven als veel groter dan die van de kroonjuwelen van Hesse. De officier zeide, dat de dievenbende, waaronder Britse officieren en manschappen, Nederlandse burgers en Japanners, haar centrum in Batavia heeft. Hij zeide, dat verschillende hoge Britse officieren in de zaak betrokken zouden kunnen worden, voordat het onderzoek voltooid is (Singapore, (AP) 20.6).

MOEILIJKHEDEN IN TEL AVIV.

Tel Aviv is tot verboden terrein verklaard voor alle Britse troepen met uitzondering van de politie en degenen die moeten patrouilleren na de ontvoering van enkele Britse officieren en andere terreurdaden (Tel Aviv, (AP) 20.6).

OVEREENKOMST?

Een Britse berichtgever zeide, dat de Raad der Ministers van Buitenlandse Zaken overeengekomen is, dat de Britse en Noordamerikaanse troepen in Italië en de Russische troepen in Bulgarije zullen worden geëvacueerd binnen 90 dagen nadat de vredesverdragen met deze twee landen in werking zijn getreden.

De Britse woordvoerder zeide, dat de Ministers, werkende in een atmospheer van toenadering, de moeilijkheid overkwamen welke maandenlang geduurd had ten aanzien van de Geallieerde Commissie van Onderzoek in Italië door het Russisch tegenvoorstel te aanvaarden voor een commissie, samengesteld uit de vier Ambassadeurs in Rome. De Russen zeiden tevoren, dat de commissie een schending van de Italiaanse souvereiniteit zou betekenen.

Ten aanzien van de Frans-Italiaanse grensquaestie vroegen de Russen meer tijd om het rapport over het gebied te bestuderen. Alzo werd de bespreking hierover uitgesteld.

Op voorstel van Byrnes besloot men een informele bijeenkomst te houden om 16 uur in het kantoor van Bidault in het Palais de Luburg. Bevin stelde voor dat deze bijeenkomst geheim zou zijn en men was het hiermede eens. (Parijs, (AP) 20.6).

DE V.S. VRAGEN INLICHTINEN.

Diplomatieke berichtgevers zeiden, dat het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken de Noordamerikaanse Ambassade in Moskou gevraagd heeft om inlichtingen over de berichten dat de Russen van plan zijn machinerieën, vrachtauto's en ander schaars materiaal in te ruilen met Argentinië voor Argentijnse producten.

De berichtgevers, die vroegen dat hun namen niet genoemd zouden worden, zeiden, dat de Noordamerikaanse vertegenwoordigers tot nu toe niet in staat zijn geweest om uit te vinden welke de handelsplannen van de Russen zijn. De Russen hebben moeite genoeg gehad om voldoende machinerieën en vrachtauto's te krijgen doch sommigen geloven thans, dat ze deze dingen zullen gebruiken voor politieke doeleinden. Het is niet onmogelijk, dat de materialen die de Sovjet Unie aan Argentinië zal leveren, Noordamerikaans leenpacht-materiaal omvatten. (Washington, (AP) 20.6).

NEHRU GEARRESTEERD.

Jawaharlal Nehru, den verkozen Voorzitter van de Brits Indische Congres-partij, werd gearresteerd in Kasjmir nadat hij deze staat binnen trad waaruit hij eens verbannen was. (Sringar, Kasjmir, (AP) 20.6).

HONDERDJARIG BESTAAN CIUDAD BOLIVAR.

Het Cabinet van Venezuela en de Revolutionnaire Regerings Junta reisden naar Ciudad Bolivar om de acten voor te leggen van de viering van het honderdjarig bestaan van die stad. Ook journalisten en vooraanstaande politieke personen reisden erheen. De bewoners van Bolivia stuurden militaire en civiele vertegenwoordigers, gevolg gevende aan de viering van dit succesrijk en patriottisch feest.

het nieuws van vandaag

Met 0 stemmen tegen, doch zonder de steun der Communisten die niet stemden, is Georges Bidault gekozen tot President der tussentijdse regering van Frankrijk.

Wat dit betekent begrijpt men beter als men weet wie en wat Bidault is. Want zelfs de communistische leider Jacques Duclos, die het woord voerde vóór de stemming in de Wetgevende Vergadering, gaf toe dat Bidault een charmant persoon is, hoewel de Communisten niet voor hem kunnen stemmen.

Doch ook durfden zij niet tegen te stemmen. Waarom niet? Omdat Bidault, leider van de Mouvement Republicaine Populaire (Republikeinse Volksbeweging) en Minister van Buitenlandse Zaken de algemene achting in Frankrijk geniet. Georges Bidault is een militant Katholiek, professor, journalist en staatsman bij uitnemendheid. Toen hij nog zeer jong was werd hij lid van de Bestuursraad en later Onder-Voorzitter van de Action Catholique de Jeunesse Française (de Franse Katholieke Jeugdbeweging). Bidault doceerde achtereenvolgens te Valenciennes, Reims en aan het Lycée Louis-legrand te Parijs, was redacteur aan „l'Aube" en medewerker aan „La Revue Politique". Hij werd geboren te Moulins op 5 October 1899. Toen hij 18 jaar oud was werd hij gemobiliseerd en bij de wapenstilstand in 1918 kon men hem nog achter de linies aantreffen. Toen hij weer onder de wapenen geroepen werd in 1940 vroeg hij om onmiddellijk naar het front gezonden te worden. Hij werd krijgsgevangen gemaakt in de buurt van St. Quentin, doch vrijgelaten in Juli 1940. Zijn werk in de verzetsbeweging in Parijs begon toen, kort na de val van Frankrijk.

Hij gaf het ondergrondse blad „Bulletin de la France Combattante" driemaal per week uit tot hij op order van Laval gearresteerd werd. Binnen enkele maanden wist hij te ontsnappen en, vermomd met baard en bril, trok hij door Frankrijk om de verzetsactiviteiten te coördineren. Hij stond bekend onder de namen „Vien" en „Arentin".

In 1942 begon hij les te geven aan het Lycée du Parc in Lyon en voegde zich bij de „Combat" beweging waar hij werd geassocieerd met François de Menthon, den vroegeren Voorzitter van de Franse Katholieke Jeugdbeweging en thans Minister van Justitie. Monsieur Bidault vertegenwoordigde de Christelijke Democraten in de Nationale Verzetsraad.

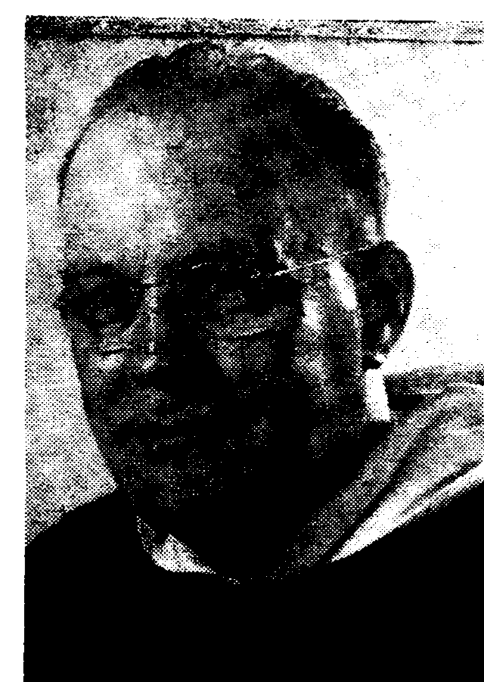
Hieruit ziet men waarom zelfs de Communisten niet tegen hem gestemd hebben en waarom Frankrijk zich met vertrouwen op hem kan verlaten.

Bij het 25-jarig Priesterfeest van Pastoor Bartel O.P.

door

Pater Aloysius Frunt O.P.

Een Pastoor hoort zijn feesten te vieren temidden van zijn parochianen. Natuurlijk! Maar een Nederlander, die 14 onafgebroken jaren op Curaçao en Aruba heeft gewerkt, verlangt zijn goede, oude vaderland weer eens te bezoeken, vooral nu het door den Duitser is geschonden en getrapt; verlangt broers en zusters weer eens terug te zien; verlangt bovenal naar enkele maanden verpozing. Om het één met het ander te combineren, viert Pater Bartel zijn 25-jarig priesterfeest niet op 15 Augustus, de eigenlijke datum, maar op 20 Juni, Sacramentsdag — is er waardiger dag om een daarna zo spoedig mogelijk naar Nederland te vertrekken. Want met Nieuwjaar moet hij weer terug wezen!

DE FEESTELING.

Hij is 25 jaren priester nu en al die jaren — met uitzondering van één vacantiejaar, nl. 1931 — 1932 —, is hij werkzaam geweest in Nederlands West Indië.

Hij begon op Santa Rosa, waar hij voor het eerst kennis maakte met het Curaçaose volk, zijn karakter en levensgewoonten. Met smaak kan hij zitten vertellen, hoe hij de eerste de beste Zondag 's morgens in alle vroegte wakker werd door een aanhoudend gehuil, dat telkens afnam en aanzwol, een gehuil zó akelig dat hij er pijn van kreeg in zijn ingewanden. Bij nadere informatie bleek het niet anders te zijn als het eindeloze gebalk van een koor van honderden ezels, die van heinde en verre het volk ter kerke brachten.

Toen hij zijn Papiament voldoende meester was, werd hij kapelaan, eerst voor een tijd in Willemstad in de parochie van Santa Familia en naderhand in Kralendijk, Bonaire. Maar niet voor lange tijd. Want al gauw zeide hij de jaren van kapelaansdienstbaarheid vaarwel en besteeg de pastoorstroon van Rincón. Dit is ongetwijfeld een hoogtepunt geweest in zijn eerste periode. De Rinconezen zijn Pastoor Bartel nog niet vergeten, wel een bewijs, dat hij diepe sporen heeft achtergelaten in hun harten.

En hijzelf kan Rincón niet vergeten, de tijd, dat hij voor het eerst de volle verantwoordelijkheid te dragen kreeg over een parochie, de tijd, dat hij een oud Fordje had op hoge wielen, waarmee hij vrolijk rondtufte door Bonaire's dreven! In ieder geval bevielen hem zijn pastoorschap en Rincón en zijn oud Fordje zó goed dat hij met spijt constateerde, dat zijn eerste periode van tien jaren óm was en hij de beurt van vacantie had.

De Nederlandse lucht had zijn krachten verfrist, met nieuwe energie toog hij tweeden male naar Curaçao, waar Pietermaai hem werd toegewezen als pastorsplaats. Een parochie toentertijd van een 8000 zielen! Vier kapelaans! Werk om bij neer te vallen. Iedere nieuwe was afgetast met werk. Hij als pastoor zat neer in zijn kantoor, uren — dagen — weken achtereen, om de parochianen te woord te staan. De ganse dag aanloop van mensen met hun klachten en teleurstellingen, met hun verzoek om hulp en goede raad. Dit soort leven, hoe vol afwisseling ook, viel hem zwaar. Hij miste beweging en frisse lucht. Hij werd er nerveus van.

Na een goed jaar kwam Groot-Kwartier voor hem. Hetgeen hem beter beviel. Een nieuwe parochie in opkomst, samengesteld uit mensen van allerlei slag en nationaliteit. Hij genoot er in zijn houten kerkje, waar het volk gezellig dicht rond de altaar zat; hij genoot er van de plannen, die hij maakte voor een nieuwe grote kerk. Maar toen Pater Zeppenfeldt, de pastoor van Aruba's Playa, Vicarius werd moest pater Bartel diens lege plaats gaan bezetten. Met pijn in het hart verliet hij het veelbelovende Groot-Kwartier in Augustus 1936 en trok naar Aruba. Dat hem toen nog onbekend was en waarvan hij — zoals menigeen die Aruba niet kent — niet bepaald een sympathieke indruk had. Deze foutieve indruk zou evenwel gauw veranderen! Want de parochie, die hij aantrof, was in volle economische bloei. En het standvastige, soms koppige, maar eerlijke en open karakter van zijn Arubaanse parochianen ging hij al heel gauw waarderen!

Zijn parochie bloeide! Het was toen juist 7½ jaar geleden, dat de Lago-Company haar eerste barrel gasoline had geproduceerd, en de „Eagle" werkte nog op volle toeren! De twee maatschappijen brachten steeds meer leven en activiteit op het eiland, waarvan zijn parochie de gunstige terugslag ondervond! Hij zag Oranjestad verdubbelen gedurende zijn tien jaren pastoraat. Het verdubbelde in uitgestrektheid, een grote ring van nieuwe huizen en straten omsluit momenteel het oude stadje; het aantal parochianen verdubbelde, het aantal leerlingen op zijn scholen, het aantal doopjes en eerste communicanten.

Er zat leven in! Wat hem beviel, schoon het werk in dezelfde mate toenam, zozeer, dat hij er zo nu en dan onder dreigde te bezwijken! Hij vroeg om een kapelaan. Hij trachtte het vele werk op te vangen door bepaalde uren vast te stellen voor bezoek en dopen enz. Hij vond twee Heilige Missen 's Zondags, hij maakte er eerst drie, later vier van. De laatste tijd is er zelfs sprake van om de parochie in tweeën te splitsen, want nog steeds zit er groei in en breidt Oranjestad zich uit naar alle kant.

Hij was amper hier, of hij organiseerde een tiendaagse missie.

De parochiekerk van Pastoor Th. Bartel, waar de plechtigheden der feestviering plaats vinden.

die klonk als een klok. Zijn eigen enthousiasme werkte aanstekelijk. De kerkelijke feesten worden steeds met grote luister gevierd in zijn kerk, want zelf leeft hij mee met een diepe warmte en bezielt daardoor zijn parochie. De jaarlijkse grote Sacramentsprocessie buiten de kerk is een religieus evenement.

Met zijn gevoel voor perfectie zag hij meteen de tekorten en onvolmaaktheden van zijn kerk en maakte plannen voor vervolmaking en verfraaiing, grootse plannen, die hij helaas slechts ten dele heeft kunnen uitvoeren: een mooie doopkakel kreeg de kerk aan de Noordkant, een nieuwe ingang met stijlvolle portiek en twee majestueuze deuren, een groot plein met bloemperken, dewelke helaas nog altijd door gebrek aan water en andere omstandigheden een kale vlakte zijn gebleven.

Maar deze verfraaiing hoe mooi reeds in zichzelf, is slechts het begin van een veel grootser taak. Reeds in het begin van zijn pastoraat openbaarde hij dit plan aan zijn parochianen, die er wel oren naar hadden. Met het doel om gelden in te zamelen, werd er een toneelstuk in studie genomen en opgevoerd. Het bracht goed geld binnen. Er kwamen nog tal van giften van genereuze parochianen. Hij correspondeerde daaromtrent met diverse kunstenaars in Europa. Maar de noodlottige oorlog onderbrak zijn plan. Hij heeft plannen voor een nieuwe vloer in zijn kerk. Hij wil de grote ventana's met jalouzieën vervangen door gebrandschilderde ramen. Hij vroeg een bekwaam tekenaar van Oranjestad een nieuwe kerkbank voor hem te tekenen — de oude banken zijn hem een voortdurende ergernis. Hij wil zo graag zijn kerk verrijken met een nieuwe monstrans en andere gewijde vaten. Maar het is hoofdzakelijk de oorlog geweest, die het uitvoeren van al deze plannen verhinderd heeft.

Nu bij zijn 25 jarig priesterfeest dit alles overdenkende, is er maar één wens, namelijk, dat hij in de komende jaren — God geve er hem nog vele — de middelen moge vinden, om al die grootse plannen, die hij heeft voor kerk en parochie, te verwezenlijken.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	1374
2e prijs	11750
3e prijs	5949
4e prijs	4120

BLAD VOOR JONGEREN.

Henk Dennert Jr. schrijft:

Een dezer dagen, ontving ik een brief uit Nederland van het Studentenblad „Contact". Dit blad is tevens voor Middelbare scholieren en staat onder leiding van P.J.G. Huincks. Mij werd gevraagd, of ik abonnees kon zien te vinden voor dit blad, in het gebiedsdeel Curaçao.

Artikelen over het wereldgebeuren zoals: „Internationale Competitie in het Verre Oosten", „Volkenbond en Oorlog", „Olympische Winterspelen", „De Saarquaestie", „Het Land van Stalin".

Wetenschap en Techniek:

„Tunnelbouw onder water", „Televisie", „Uit de historie van de electrische gloeilamp".

Luchtvaart:

„Autogiro-vliegtuigen", „Zweefvliegtuigen", „Jeugdluchtvaartbeweging", „Met de Pan-American Airways van Ecuador naar Panama".

En zo zijn er artikelen over Natuurleven Beroepskeuze, Letterkunde, Kunst, Muziek, Jazz, Film, Sport, Openbare Lessen over grote Nederlanders, Jeugdleven en Jeugdbeweging, Interviews, Puzzles, Onderwerpen waarover gedebatteerd kan worden. Bij het laatste is vooral „Indonesië", op het ogenblik aan de spits.

Wie doen er aan dit blad mee? Dr. H. Gerversma, Dr. A. Perdeck en Anthonie Bosman, A. den Doolaard. Verschillende directeuren der H.B.S.'en in Nederland, Professoren en nog vele anderen.

Wat kost dit blad? Voor het buitenland slechts zeven gulden per jaar. Dit moet vooruitbetaald worden. Enige bladen ten inzage zijn verkrijgbaar, bij het volgende adres: Henk Dennert, Emmastad 128b. Abonnementen zijn tevens hier verkrijgbaar.

Internationaal Contact:

Deze afdeling zorgt tevens voor correspondentie over de gehele wereld. Bij hetzelfde adres kan men zich opgeven met bijvoeging van 20 centen voor de te maken onkosten. Vermeld moeten worden:

Naam, Woonplaats, Geboortedatum, Land waarmede gecorrespondeerd wilt worden, de taal waarin men wil corresponderen, liefhebberijen, enige personalia.

Met de volgende landen kan gecorrespondeerd worden:

Australië, Canada, Finland, Hawaii, Hongarije, Portugal, Spanje, Suriname, U.S.A., Zuid-Afrika, Zweden, Engeland, België en niet te vergeten, Nederland zelf. De aanvragen worden naar Nederland gezonden en gepubliceerd in „Contact" (ook het geld).

Wat wil „Contact"?

De vijftiende November 1933 verscheen het eerste nummer van dit blad. Het blad verschijnt tot heden. Gedurende de bezetting van ons moederland is het illegaal verschenen.

Contact wil een goed, algemeen en neutraal blad zijn voor de jeugd.

Dat Contact reeds grote opgang heeft gemaakt, blijkt alleen maar uit het feit, dat er meer dan duizend abonnees dit gedrukt blad, maandelijks ontvangen. De meeste lezers en lezeressen vindt Contact in de hoogste klassen van onze Middelbare Scholen en onder hen, die deze scholen hebben bezocht, student werden, of de practijk ingingen.

De volgende bladen zijn in contact opgenomen: Rostra Gymnasiorum, de Nederlandse Schoolkrant, de Citadel en Meisjesleven.

RADIO-BRIEF-TELEGRAMMEN.

Het Hoofd van de Radiodienst schrijft ons:

Hierbij deel ik u mede, dat met ingang van de eerste Juli 1946 het wisselen van radio-brieftelegrammen tussen de kuststations van Curaçao en schepen op zee is toegelaten. De tarieven en de voorwaarden, waarop deze telegrammen worden aangenomen, zijn de volgende:

Radio-brieftelegrammen kunnen worden gewisseld tussen de bemanning en de passagiers van schepen op zee en hun relaties op de vaste wal. Zij dragen de betaalde dienstaanwijzing — SLT.

De kusttaks voor deze telegrammen is vastgesteld op 2.50 G. voor een telegram tot en met 20 woorden. Voor elk woord boven 20 woorden is 0,125 G. verschuldigd. De boordtaks van radiobrieftelegrammen is vastgesteld op 1,50 G. voor een telegram tot en met 20 woorden. Boven de 20 woorden wordt deze prijs met 0.075 G. voor ieder woord boven de 20 woorden verhoogd.

De radio-brieftelegrammen worden door de telegraafdienst besteld op de morgen, volgende op de dag van aanbieding.

Radio-brieftelegrammen behoren door het scheepsstation van afzending rechtstreeks naar het kuststation Arubaradio te worden geseind voor brieftelegrammen bestemd voor het eiland Aruba; naar Bonaireradio voor brieftelegrammen bestemd voor het eiland Bonaire; naar Curaçaoradio voor brieftelegrammen bestemd voor het eiland Curaçao en naar Sint Maarten radio voor brieftelegrammen bestemd voor de eilanden Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten.

Radiotelegrafische overneming van deze telegrammen is niet toegestaan. Behalve de betaalde dienstaanwijzing — SLT — kunnen zij alléén de betaalde dienstaanwijzing „Antwoord betaald" — Rpx — dragen.

Radio-brieftelegrammen naar schepen moeten aan leden van de bemanning of passagiers zijn gericht en mogen uitsluitend betrekking hebben op hun persoonlijke aangelegenheden. Het adres moet, behalve de naam van den geadresseerde, tevens diens rang of qualiteit vermelden (bijvoorbeeld: Hoofdwerktuigkundige; passagier).

Telegrammen bestemd voor de vaste wal moeten het volledig adres van den geadresseerde bevatten; het gebruik van een telegramadres is niet toegelaten.

STUWADOORSLANDSVERORDENING.

De Gouvernementspersdienst schrijft ons:

De inwerkingtreding van de Stuwadoorslandsverordening, de publicatie van de daarbij behorende besluiten en van het kracht worden daarvan, zijn gebeurtenissen, die niet zonder meer over het hoofd gezien mogen worden.

Ofschoon de feitelijke toestanden in het Curaçaos havenbedrijf gunstig afsteken bij vele buitenlandse, ofschoon het percentage ongelukken zeer laag is, was het toch zeer gewenst wettelijke regelingen vast te stellen, waardoor de arbeider zekerheid kreeg, waardoor hij dus niet afhankelijk was van de wil der werkgevers.

De inwerkingtreding van deze landsverordening betekent voor de arbeiders, dat de overheid over hun belangen waakt, het betekent voor de arbeiders de bekroning van een jarenlang streven, maar ook een aansporing om in samenwerking met overheid en werkgever te geraken tot de vervulling van hun redelijke en vervulbare sociale wensen.

Wat de inhoud van de landsverordening zelf betreft kan het volgende worden medegedeeld.

De Gouverneur krijgt de bevoegdheid voorschriften te geven, rakende de hygiëne, de veiligheid der havenarbeiders alsmede de arbeidsduur.

Voorschriften inzake hygiëne en veiligheid zijn reeds gegeven in samenwerking met de commissie van advies, waarin de arbeiders als volkomen gelijke partijen der werkgevers aanwezig waren.

Van de veiligheidsmaatregelen kunnen we noemen: die in verband met de verrichte werkzaamheden, het vervoer in het bedrijf der havenarbeiders, naar en van de plaatsen, waar die werkzaamheden verricht worden inbegrepen. Hieronder vallen bv. de maatregelen over het hoe het dek van een zeeschip te bereiken is; hoe de ladders moeten zijn, aan welke voorwaarden de voer- of vaartuigen, waarmee de arbeiders naar hun werk gebracht worden, moeten voldoen.

Van een zeer groot belang zijn de regelen inzake het voorkomen van ongevallen en het verlenen van hulp bij ongevallen. Hierin is o.a. vastgelegd hoe de krachtwerktuigen en drijfwerken beschut en in goede staat onderhouden moeten zijn; hoe de dekopeningen de ruimen en toegangen aartoe beschut moeten zijn, en

Wat betreft de plaatsen waar stuwadoorsarbeid wordt verricht, dienen biezondere voorschriften in acht genomen te worden t.a.v. vloeren, trappen, hijsluiken, losen laadgerei enz.

De gezondheid van den arbeider geniet bescherming door de voorschriften in acht te nemen bij stuivende ladingen en bij ladingen, die schadelijke gassen of dampen doen ontstaan.

Doelmatige brillen moeten den arbeiders worden verschaft doelmatige middelen moeten worden aangewend om die gassen of stoffen te verwijderen, de nodige neutraliserende dranken moeten aan de arbeiders worden verschaft.

Wanneer het betreft het laden of lossen van grote hoeveelheden vrieskamerlading moet die werkgevers de arbeiders gepaste schoeisel en werkkleding verschaffen.

Niemand zal het betwijfelen dat deze gezondheidsmaatregelen tegemoet komen aan zeer dikwijls geuite rechtmatige verlangens der arbeiders.

Hierdoor zal ook misschien de tegenzin voor lading als cement worden weggenomen.

Vooral voor een tropenland als Curaçao zijn de voorschriften inzake het kosteloos verstrekken van goed drinkwater of andere geschikte alcoholvrije dranken van groot belang, evenals regelingen inzake zindelijkheid der localen, aanwezig zijn van privaten, wasgelegenheden, kleedkamers, klederbewaarplaatsen en schaftlocalen.

Nu deze voorschriften van kracht geworden zijn, moet men eventjes een overgangsperiode laten, waarbinnen alles op orde gebracht moet worden. Die termijn is nu gesteld op zes maanden.

Tenslotte wijst het uitvoeringsbesluit op de verplichting op de arbeiders rustende om de voor hen bestemde beveiligingsmiddelen en andere voorzieningen aan te wenden.

Resumerend kan men dan zeggen:

De onderhavige landsverordening met uitvoeringsbesluit zal zeer praeventief werken, verstrekt de overheid de bevoegdheid om onmiddellijk in te grijpen waar nodig is, en geeft de arbeiders en werkgevers de kans om de onderling samenwerken het aantal ongelukken aan leven en gezondheid tot het minimum te beperken.

Aruba's Feest.

In aanwezigheid van den hoogsten kerkelijken gezagsdrager van ons Vicariaat, van burgerlijke autoriteiten en temidden zijner mede-priesters, van religieuzen en van zijn gelovige kudde heeft de Deken van Aruba, Pastoor Theodardus Bartel O.P. vanmorgen het heerlijk feest van zijn uitverkiezing als priester Gods mogen vieren. Hij deed dat aan Gods altaar, aan hetwelk hij thans op zovele plekken vijf en twintig jaren dat wonderlijke mysterie heeft mogen voltrekken, dat de goddelijke Zaligmaker in Zijn barmhartigheid den mensen in Zijn priesters heeft nagelaten, toen Hij zelf — wij hebben het pas gevierd — ten hemel voer.

Beter dan wij die den Arubaansen herder slechts van verre kennen, wist zijn intieme medewerker Pater Frunt karakter en persoon van den zilveren jubilaris te schetsen in een feestartikel, dat wij vandaag afdrukken. Maar nog beter dan Pater Frunt zullen de annalen van het Boek des Levens eens getuigen van wat Pater Bartel als priester heeft gedaan in de dienst van Gods Koninkrijk. Beter dan wie ook in zijn parochie of daar buiten kan getuigen van hulp en troost, van medeblijdschap en sympathie, zullen Gods engelen de gebeden hebben geteld die zij, aan Pater Bartels priesterhart ontweld, hebben opgedragen voor de troon der Goddelijke Majesteit. Wij allen kennen wel den Pastoor, den parochieleider als hij daar voorgaat in kerk en vereniging, in organisatie of bij plechtigheden, maar wie kent het hart van den priester dat in de stilte van de binnenkamer bidt voor die kleine en arme parochianen die bij grootse plechtigheden veelal achter in de kerk zitten? Wie kent het geweld des geloofs dat een herder God aandoet voor veroordeelden en zwakken, zo talrijk in een industriële omgeving als waarin Pater Bartel zijn pastoraat nu al jaren oefent? Wij hebben hem gezien als hij, met alle spontaneïteit van een levendig karakter en een rustelozen mens, rondgaat over Aruba, present is bij feest en rouw, bij den enkeling en de massa, hoe hij overkomt naar Curaçao om met zijn bisschop te spreken en belangen te behartigen — maar wie kent het priesterhart dan Hij die dit hart heeft uitverkoren?

Wij wensen Pastoor Bartel, die voor het oog der wereld zeker niet de stille vrome is, die met een boekske in een hoekske over het hoofd gezien wordt, Gods zegen toe en een bestendiging in alle levendigheid en lichamelijke energie voor het heilige werk, dat hij met zoveel élan weet te verrichten in een rusteloze wereld die actieve geesten nodig heeft, ook in de parochie. Wij bidden hem dit toe, op deze feestdag van het Allerheiligst Sacrament, opdat zijn dagen verlengd worden in de vreugde des Heren.

ZEEPOST NAAR EUROPA.

Morgenochtend om 11 uur is er postsluiting voor brieven en stukken naar Europa (ook Nederland) met de „Port Lincoln".

VERKLARINGEN VAN GOMEZ EN LIM APO.

Het volgende Aneta-bericht vinden wij in „Het Nieuws" van Suriname.

Uit New York werd gemeld, dat de delegaties uit Curaçao en Suriname Woensdagmorgen [vorige week] op het La Guardia vliegveld te New York arriveerden. Woensdagavond werd de reis naar Nederland reeds voortgezet aan boord van een speciaal gecharterd vliegtuig van de Pan American Airways. Het persbureau Aneta te New York heeft een onderhoud gehad met verschillende leden van de delegaties. Mr. da Costa Gomez zeide, dat „wij van plan zijn om onze aanspraken op een autonoom bestuur bij de Regering voor te dragen. Wij hebben Hare Majesteit gevraagd om ons te ontvangen. Wij zijn van plan om de vraagstukken, die aan het zelfbestuur verbonden zijn te bespreken en wij verwachtten daarbij succes. Wij zijn van plan om te trachten de vervulling te verkrijgen van de Koninklijke belofte van 1942. Wij menen het echter ernstig en zijn daarom van plan om direct naar Hare Majesteit te gaan, teneinde onze wensen naar voren te brengen, alsmede de gevoelens van de bevolking uit te dragen, die verlangt naar een krachtig zelfbestuur", zo zeide de heer da Costa Gomez. Wij zijn niet tevreden met de huidige vorm van Bestuur.

De heer Lim Apo deelde mede, dat Suriname dezelfde wensen koestert als Curaçao en dat men dezelfde doelstelling heeft. Wij reizen tezamen en wij zullen dan ook tezamen onze wensen uiten zetten. De ontmoeting met Hare Majesteit zal eveneens gezamenlijk plaats hebben. Men wenst in Suriname een zekere vrijheid van handelen te hebben in aanzien van eigen interne aangelegenheden.

Medegedeeld werd, dat men ongeveer twee maanden van huis zou zijn.

KATHLEEN & MARGERIE SAMBO

Geven met blijdschap kennis der geboorte van hun zusje

CAMILE ANNE ROSALIND

Cur., Juni 16, 1946.

2—2

Het Poolse Probleem.

Britterste tragiek van deze oorlog.

Het is onmogelijk in de Britse ...ne van Duitsland te vertoeven ...nder geconfronteerd te worden ...et het Poolse probleem. Ik aar... niet, het het bitterste van ...ze oorlog te noemen.

Het Poolse volk is ongetwijfeld ...t zwaarst getroffen onder alle ...ties. Het verloor 4.620.000 bur...rs, 13,6 procent van het totaal, ...or oorlogsgeweld, terechtstel...g, uithongering en deportaties. ... Polen volgt Joegoslavië met ...,5 en Hellas met 6,8 procent. ...t werd tweemaal door het ...ijgsgeweld overstroomd, het ...rd door de Duitsers bezet en ... de rug door Rusland aangeval...n, het werd militair in de steek ...laten, hoewel de verbonden na...s de officiële verplichting na...amen en de oorlog begonnen. ...len werd totaal verwoest en ...tgeplunderd en het is nog altijd ...et bevrijd. Wat het heeft geen ...n ons zelf wat voor te praten ...ntrent Polens huidige situatie, ...dus het Algemeen Handelsblad. ...Er is een Poolse regering, ...wel, maar zij bestaat uit Rus...nds trouwste vazallen. De rap...orten van officiële Britse waar...mers spreken van rechteloos...eid en terreur en het is onmoge...k om te vergeten, dat Rusland ... ware Poolse vrijheidsstrijder ... de steek liet toen zij, bij het ...deren van het Rode leger, in ...Varszawa de opstand begonnen. ...Heeft Rusland toen zelfs niet ...weigerd geallieerde vliegtuigen, ...e versterkingen brachten, ach...r het Russische front te laten ...len? De bloem van Polens strij...rs viel in het wanhopigst ver...t; grote delen van het Poolse ...r vertoeven thans nog altijd ...r van het vaderland.

Een ontmoeting.

In Hamburg ontmoette ik vele ...olse officieren. Zij leven van ...e ene dag in de andere, zij heb...n geen functie en geen bezig...id, zij hebben slechts hun her...neringen aan het vaderland, ...n de harde gevechten om ...Varszawa en het meedogenloos ...eerslaan van het verzet, aan ...ouw en kinderen en familie van ...e zij vele jaren lang niets meer ...ebben gehoord en ook nu niets ...oren. Ik sprak met valscherm...ringers met deelnemers aan de ...aatste opstand tegen de Duitsers, ...ommigen studeren aan de Ham...urgse universiteit rechten en ...conomie. Zij zeggen: „Wij berei...en ons voor op onze nieuwe taak ...olen eenmaal weer op te bou...en."

Zij willen nú echter niet terug. ...ij wachten. „Waarop?" vraag ...een Pools officier in Hamburg. ...ij aarzelde geen ogenblik. „Op ...t ogenblik, dat Polen waarlijk ...ij zal zijn", zeide hij. Maar er ...nauwelijks enig uitzicht in dit ...chten, er is nauwelijks enige ...op op een ontworstelen aan de ...ssische invloed. De Polen in ...est-Europa: het leger van gene...l Anders in Italië, het pantser...er van Generaal Maschek in ...est-Duitsland behoren tot de ...wust-ontgoochelden na Duits...ds capitulatie en ze vormen een ...ernationaal vraagstuk waar...er Engeland geïnterpelleerd ...ordt. Zij staan niet alleen: naast ... 330.000 Polen in de Britse ...ne, staan 68.000 bewoners van ... kleine Baltische staten, voor ...e terugkeer gelijk staat met een ...ging tot zelfmoord of tenminste ...t een stap in het dreigend duis...r, waaruit terugkeer in ieder ...val is uitgesloten. Zij wachten. ...eze Polen vertrouwen op de blijvende bescherming van de Engelse geallieerden, die zij in trouwe en heldhaftige wapenbroederschap op alle fronten hebben gediend: Zó, dat hun graven gevonden worden in Brabant en bij Arnhem, bij Napels en op Sicilië, in Noord-Afrika en langs het invasiestrand. Heeft dit bloed voor Polens uiteindelijke vrijheid vergeefs gevloeid? Zij hopen op een omwenteling in het communisme van binnen uit. Het lijkt me een ijdele hoop en over een nieuwe oorlog moeten we liever zwijgen.

Hoewel: is het Engeland en Amerika ernst geweest met hun strijd voor waarachtige vrijheid en democratie voor alle volken?

Een nieuw bitter accent krijgt het Pools probleem door de wijze waarop de huidige regering omspringt met de bevolking van de geannexeerde gebieden.

Opnieuw staan de gedachten stil bij onnoemelijk leed thans geleden door millioenen Duitse bewoners van de gebieden Oostelijk van de Oder, die aan Polen zijn toegevoegd. Die bevolking wordt zonder pardon en onder gruwelijke omstandigheden tot de laatste vrouw en het laatste kind, van alles beroofd, verdreven. In de Britse zone moeten 15 millioen haveloze vluchtelingen uit de door Polen bezette gebieden worden ondergebracht. Zij vormen er een kern, die bezield is van de felste haat van een weerstand die vroeg of laat om vergelding schreeuwen zal.

Het is nu al zo dat de Duitsers de Polen méér haten dan de Russen; bij wie zij zelfs om bescherming aankloppen tegen een Poolse terreur die legendarisch dreigt te worden.

Meedogenloosheid enerzijds, bittere ontgoocheling anderzijds begeleiden het huidig lot van Polen en de daden van zijn russophiele regering. Dreigende wolken blijven samenpakken boven dit toneel van een eeuwenlange tragedie zonder weerga. Wie aan Polen denkt wordt vervuld van een diepe weemoed. Want er is geen oplossing denkbaar, die aller rechtsgevoel kan bevredigen.

daartoe in November 1945 te Amsterdam bijeenkwamen en na langdurige besprekingen verschillende aanbevelingen deden, zo vertelde de heer Gonggrijp.

Een van deze aanbevelingen was dat geen beslissing zou worden genomen dan na een nauwgezette studie en plaatselijk onderzoeking. Een andere aanbeveling, welke gesteund werd door een geïnteresseerde groep in de stichting „Nationaal Plan voor Surinaams hout", was, dat geen monopolie gegeven zou moeten worden aan één enkele firma voor de exploitatie van het hout.

Volgens den heer Gonggrijp nam de regering de beslissing ondanks deze aanbevelingen en zonder overleg met de geïnteresseerde groepen. De beslissing van de regering veroorzaakte ook onbehaaglijkheid in Suriname, zeide de heer Gongqrijp. De indruk zou daar bestaan dat de Nederlandse regering beslissingen nam zonder de Surinaamse instanties te raadplegen. De monopolie werd gegeven aan de firma Bruynzeel, welke geen commentaar wilde leveren op de bovenstaande verklaringen (Aneta).

NAAR SURINAME.

Het Zeister Zendingsgenootschap beriep in de zendingsdienst onder de Javanen in Suriname den heer H. Hengeveld uit Barwoutswaarder bij Woerden, candidaat van de zendingsschool te Barmen, en zijn verloofde Mej. C. Schakel uit Harmelen. Zij zullen waarschijnlijk in de herfst uit kunnen gaan.

SPORT

K.S.C.

Zondag a.s. om 16.15 uur voetbal van een Portugees elftal tegen Mobilia. Dit Portugese elftal zal binnenkort naar Aruba gaan om tegen R.C.A. te spelen.

TENNISTOURNOOI IN LONDEN.

Francisco Segura van Ecuador heeft N. Stolarov van Polen verslagen met 6—1, 6—1 in de tweede ronde van het tennistournooi van de Queens Club in Londen. De wedstrijden worden gespeeld op grasbanen.

Jack Kramer van de Verenigde Staten versloeg J. Tloczynski van Polen met 6—2, 6—1. Geoff Brown van Australië versloeg Bobby Nicoll van Engeland met 6—1, 6—3. Dinny Pails van Australië sloeg Deek Barton van Engeland met 6—4, 6—2. Lenart Bergelin van Zweden versloeg zijn landgenoot Torsten Johannson met 5—7, 6—3, 6—3.

In de enkelwedstrijden voor dames sloeg Margaret Osborne van de Verenigde Staten Vera Dace van Engeland met 6—0, 6—0. Pauline Betz van de Verenigde Staten sloeg Mevrouw R. F. Chandler van Engeland met 6—2, 6—1. Doris Hart van de Verenigde Staten sloeg Joan Quiertier van Engeland met 6—2, 3—6, 6—4. Pat Todd van de Verenigde Staten sloeg Mevrouw E. W. Dason-Scott van Engeland met 6—1, 6—1 (Londen, (AP) 18.6).

KAMPIOEN SNELSCHAKEN.

Men schrijft ons:

Onder auspiciën van de Schaakvereniging „Dr. Max Euwe" zal in Juli een tournooi gehouden worden om de titel „Kampioen Snelschaken Curaçao 1946". De deelneming aan dit tournooi staat open voor iedereen, onverschillig of hij of zij lid is van één der Schaakverenigingen op Curaçao. De leden der respectieve verenigingen gelieven zich op te geven bij hun bestuur, terwijl niet-leden zich op dienen te geven bij den secretaris van de Schaakvereniging „Dr. Max Euwe" (adres K. W. Coppoolse, Emmastad).

MADURO EN KLM GAAN VOETBALLEN.

De geestdrift waarmede heel Curaçao de laatste weken het Interlandentournooi van de C.V.B. heeft gevolgd, heeft niet nagelaten zijn invloed te oefenen op de velen, die eens voetbalschoenen hebben gedragen en de voetbaleer van hun diverse clubs, zo goed en zo kwaad als dat toen ging, hoog hebben gehouden.

Geïnspireerd door het spel van het Curaçaose Elftal heeft het elftal van de firma S. E. L. Maduro & Sons dat van de K.L.M. uitgedaagd voor een voetbalwedstrijd, dat gehouden zal worden op het Terrein Mundo Nobo aanstaande Zaterdagmiddag om 16 uur.

De geestdrift onder de employees van de beide firma's is enorm en het laat zich aanzien, dat het een spannende (zij het misschien minder technische) wedstrijd zal worden.

De opstelling der elftallen is de volgende:

Maduro & Sons.

Suares
Corasol Nahr
Rigaud Veeris Lodewijk
Hernandez Boom Pietersz Eustatius de Jongh

o

Lablans de Jongh Pietersz Stolz Winklaar
Vinck Barkmeyer Veira
Doran Van Breedt
Jonis

K.L.M.

[De redactiestaven op Curaçao zijn helaas te klein, maar wij zijn er zeker van dat die anders gevieren een perstournooi zouden beginnen: Boletin-Amigoe; Prensa-Beurs e.d. Veel aardigheid zou er niet aan zijn, want de uitslag staat van te voren vast: Emilio Lopez Henriquez zou kampioen worden.— Redactie].

ARUBA

PROGRAMMA DER FEESTELIJKHEDEN.

Aan de Klok van St. Franciscus (zie onder „Wij ontvingen") ontlenen wij nog, dat hedenmiddag om 16.30 uur de schoolkinderen den Pastoor ter eer feestliederen zullen zingen. Vanavond om 18.30 uur is er een Plechtig Lof, opgedragen door den Jubilaris met assistentie van Pater Vicarius C. Gallé O.P., en de Paters A. Schipper O.P. en T. Jansen O.P. Monseigneur Verriet zal pontificale assistentie verlenen. Daarna, van 19 tot 21 uur, zal er algemene receptie zijn in de tuin der pastorie, die hiertoe feestelijk zal worden verlicht. Het muziekgezelschap St. Michiel zal spelen.

SURINAME

WIJDINGSNUMMER „DE SURINAMER".

„De Surinamer" heeft een speciaal wijdingsnummer uitgegeven op Dinsdag 11 Juni ter gelegenheid van de bisschopswijding van den nieuwen Apostolisch Vicarius van Suriname Mgr. Stephanus Maria Magdalena Kuypers C.ss.R. te 's Hertogenbosch.

De wijding vond plaats op 10 Juni in de St. Janskerk. Consecrator was Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. W. P. A. M. Mutsaers, bisschop van 's Hertogenbosch. De assisterende bisschoppen waren HH. HH. Exc. Mgr. Dr. J. H. G. Lemmers, bisschop van Roermond en J. W. M. Baeten, bisschop van Breda.

DE SURINAAMSE HOUTQUAESTIE.

De beslissing van de Nederlandse regering betreffende de exploitatie van het Surinaamse hout op grote schaal heeft ontevredenheid veroorzaakt in Nederlandse zowel Surinaamse houthandelskringen, aldus verklaarde, de heer J. W. Gonggrijp, een gewezen ambtenaar bij het Boswezen in Suriname, in een vraaggesprek met Aneta.

Het initiatief voor de exploitatie van het Surinaamse hout werd genomen door belangstellende Nederlanders en Surinamers, die

JOE LOUIS VERSLAAT BILLY CONN.

In de bokswedstrijd om de titel wereldkampioen zwaargewicht heeft Joe Louis gisteravond in het Yankee Stadium te New York Billy Conn in de achtste ronde uitgeslagen. Hiermede handhaafde Louis zijn kampioenschap. 45.266 Personen woonden de wedstrijd bij en betaalden in totaal 1.925.564 dollar. De strijd was zeer slap. Conn was niet opgewassen tegen Louis en poogde hem voortdurend te ontwijken. Op het laatst regenden de slagen neer op Conn, die door Louis in een hoek gedreven werd.

JOE LOUIS

In zijn kleedkamer gekomen verklaarde Conn, dat hij nooit meer zal boksen. Hij erkende, dat hij gepoogd had aan de mokerslagen van Louis te ontkomen, doch dat Louis hem geen kans daartoe gaf. Conn zeide, dat Louis beter bokste dan bij de laatste ontmoeting in 1941. Louis, die 207 pond woog (tegen Conn 182) maakte geen haast. Eerst in de vierde ronde begon hij krachtig aan te vallen.

Louis heeft met deze overwinning een bedrag van 577.700 dollar in de wacht gesleept. Conn krijgt 289.000 dollar voor zijn nederlaag (New York, (AP) 20.6).

Wij ontvingen

De Klok van Sint Franciscus. Feestblad, uitgegeven ter gelegenheid van Pastoor Th. Bartels zilveren priesterjubileum op 20 Juni 1946. Een naamloze tekenaar heeft een buitengewoon geslaagd ontwerp voor de voorpagina getekend. Zowel de vroomheid van de kerkgang als van het vermaak zijn erop afgebeeld. Monseigneur Verriet schreef zelf het hoofdartikel, waarbij Hij wijst op den Goeden Herder. Een parochiaan schrijft over het priesterschap, Pater Frunt herdenkt hem, een confrater in Nederland schrijft een feestartikel. Maar wat zeker belangrijk is, is dat de gehele Mis van vandaag in het Papiament staat afgedrukt tot en met het Laatste Evangelie. Voor velen zal dit het volgen van de plechtigheid vergemakkelijken.

Een interessante noot is nog dat Pater Theodardus Bartel nog twee broers in het priesterschap heeft, beiden ook Dominicanen, Pater Felicianus Bartel die pastoor in Nijmegen is en Pater Ceslaus Bartel die pastoor te Rönne op het Deense eiland Bornholm is.

Het blad werd technisch verzorgd door de Paulus-drukkerij op Curaçao.

NIEUWS OVERAL

BEREKENINGEN VOOR DE VERKIEZINGEN.

Berekeningen door het Hoge Kies Comité gemaakt, geven als resultaat op, dat het stemmental bij de aanstaande verkiezingen om leden voor het Venezolaanse Congres te kiezen ter vorming van de Constitutie, om en bij 2.300.000 zal bedragen en dat deze verkiezingen omstreeks de 15de October zullen plaats vinden.

BEKERING VAN HONGAARSE PROTESTANTEN.

De moedige houding van de Hongaarse geestelijkheid en haar leider, Zijne Eminentie Josef Kardinaal Mindszenty, Primaat van Hongarije, in de verdediging van de menselijke rechten heeft krachtige invloed geoefend op de Protestanten in Hongarije met gevolg dat tallozen zich tot het Katholicisme bekeren.

KARDINAAL MINDSZENTY.
„....zonder enige belemmering...."

Deze stroming begon in de hoofdstad Boedapest, waar dag in dag uit in een of andere Protestantse congregatie een groep van 30 à 40 personen de bedoeling bekend maakte om Katholiek te worden. Op het ogenblik heeft de stroom van bekeringen het platteland bereikt waar de omvang nog groter is dan in Boedapest.

Kardinaal Mindszenty heeft zijn genegenheid ten opzichte der Hongaarse Protestanten tot uiting gebracht in recente toespraken. Onlangs sprekende op een kerkelijke feestdag zeide hij ervan overtuigd te zijn dat de Katholieken en Protestanten zullen voortgaan Hongarije te dienen zonder enige belemmering welke voortspruit uit het verschil in geloof, zoals zij in het verleden hebben gedaan. Onlangs sprekende op een staatsuniversiteit welke vroeger een Katholieke instelling was, herinnerde hij eraan dat de Protestanten samenspanden met de Katholieken om Zuid-Oost Europa van het Turkse juk te bevrijden ten tijde van Paus Innocentius XI (Boedapest, ncwc).

Ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Dezer dagen ontmoette ik enige arbeiders uitgekomen voor Pletterij Nederhorst & Co. Volgens deze arbeiders zijn zij dienovereenkomstig van Suriname vertrokken om te Curaçao te werken.

De Maatschappij zou echter zorgdragen voor huisvesting (zoals het iedere Maatschappij betaamt) te doen. Nadat deze arbeiders ter plaatse aangekomen zijn, wordt voor verblijfplaats niet gezorgd.

Wat moeten deze mensen nu beginnen op Curaçao alwaar deze Maatschappij vooraf wist dat er schaarste is aan woning? Ik geloof niet dat de Autoriteiten alhier hiervan op de hoogte zijn. Het is toch niet de bedoeling van de Maatschappij om deze mensen op straat te laten slapen of last van anderen te zijn, die zelf misschien net kunnen onderduiken.

Dringend wordt verzocht verbetering in deze zaak te brengen en maatregelen te treffen en voor behoorlijke verblijfplaats te zorgen voor dat de arbeiders overkomen. Wat moet dan gebeuren met de rest die nog moeten komen, waar gaan zij logeren? Ik dank u voor uw plaatsruimte.

Na nie.

Naschrift: De timmerlieden zijn in Paramaribo aangenomen door den heer Montesant, waarbij o.a. het volgende werd overeengekomen:

Voor onderdak moesten de timmerlieden zelf zorgen. Bij aankomst echter was gezorgd, dat zij voor de eerste dagen een onderkomen hadden, waardoor dus de gelegenheid werd gegeven om in de eerste dagen naar een gewenst onderkomen te zien.

Tenslotte kan nog opgemerkt worden, dat het niet in de bedoeling ligt van de directie om in de toekomst nog meer mensen uit Suriname te laten overkomen.

N.V. Com. Pletterij Nederhorst.

BOSCH REITZ NEEMT ONTSLAG.

De heer Bosch Reitz, directeur van de Nederlands Indische Gasmaatschappij alhier, heeft als zodanig plotseling ontslag genomen. Voor het ogenblik kon de heer Bosch Reitz ons nog niets naders hieromtrent meedelen.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

NIEUWE VLIEGTUIGEN.

De Linea Aeropostal Venezolana zond den Luchtvaartkapitein H. Lopez Conde met een opdracht naar de Verenigde Staten, om zes grote viermotorige vliegtuigen voor de Panamerikaanse dienst naar Europa, aan te werven.

VONNISSEN.

Het Administratief Verantwoordelijk en Civiel Tribunaal wees vonnis als volgt: Generaal Elias Sayago: zal aan de Staat de som van Bs. 216.443.15 moeten betalen, die hij onrechtmatig uit de schatkist haalde. Generaal Elias Sayago was Hoofd van de Gewapende Politie in Caracas tijdens de tyrannie van Generaal Gómez en was een van de beulen, die van de tyrannie gebruik maakten om de gevangenen op de meest onmenselijke wijze te kwellen. Het Tribunaal gaf aan dit geval bovendien nog de gelegenheid in Hoger Beroep te gaan.

Dr. Angel R. Bustillos: verschillende keren Minister geweest tijdens de tyrannie, zal aan de Staat de som van Bs. 54.474.00, die hij ongeoorloofd uit de schatkist nam, terug moeten geven.

VERLAGING BENZINEPRIJS.

Bij Decreet No. 270 heeft de Regerings Revolutionnaire Junta het betrekkelijk artikel in het Douane-tarief gewijzigd, door middel waarvan de benzine- en smeerstofkosten zeer verlaagd zijn geworden. Door deze maatregel heeft Venezuela een fiscaal offer moeten brengen. Volgens aan de pers verstrekte inlichtingen bedraagt dit Bs. 2.151.679.30 jaarlijks.

Ongetwijfeld zal het vervoer van vracht- en het transport van passagiers etc. goedkoper worden, terwijl de landbouw machines etc. langer kunnen houden. De prijs van de benzine op het ogenblik is Bs. 0.075.

ONS KONINKRIJK

HERLEVING S.D.A.P.

Op een bijeenkomst te Utrecht van ongeveer honderd vroegere leden van de Sociaal Democratische Arbeiders Partij werd besloten om de partij te doen herleven. Zoals men weet had de S.D.A.P. samen met enkele andere de Partij van de Arbeid gevormd.

De sprekers verklaarden, dat 36.000 van de ongeveer 90.000 personen die behoorden tot de Sociaal Democratische Arbeiders Partij het program van de Partij van de Arbeid beschouwen als „socialisme dat niet aanvaardbaar is voor ware Socialisten". De sprekers legden er evenwel de nadruk op, dat, hoewel zij pleitten voor een meer links program dan dat van de Partij van de Arbeid, de herleefde S.D.A.P. geen neigingen zou vertonen om naar het Communisme over te hellen (Aneta).

GEINTERNEERDEN REBELLEREN.

Een NSB-er werd gedood en een ander gewond op Maandagmorgen toen de bewakers van het kamp Duindorp te Scheveningen een relletje van de geïnterneerden de kop indrukten. De avond tevoren hadden er reeds ongeregeldheden plaats gehad toen een gevangene werd gedood en drie werden gewond (Aneta).

NIEUWE BOTSINGEN OP JAVA.

Botsingen tussen de Geallieerde troepen en hernieuwde druk op de Chinezen werden gemeld uit verschillende delen van Java. Ten Noorden van de Krandji-Bekasi weg werden twee compagnieën van Nederlandse troepen door de Indonesiërs aangevallen zodat de Nederlanders zich moesten terugtrekken. Een soldaat werd gewond.

Het communiqué zeide ook dat Buitenzorg is omringd door de Nederlandse troepen. In het gebied van Semarang vinden nog botsingen plaats waarbij gebruik wordt gemaakt van mortieren en geschut.

In het gebied van Tangerang bewesten Batavia zijn zuiveringsacties gehouden waarbij grote hoeveelheden wapenen en ammunitie in beslag werden genomen.

Te Tangerang werd een bijeenkomst gehouden van dorpshoofden die de Nederlandse overheid trouw zijn (Aneta).

DE ZWARTE HANDEL.

Hoe later op de avond, hoe schoner volk, heeft in geen geval betrekking op bezoekers van de goedmijntjes, die bij de Kamer van Koophandel als „broodjes en vleeswinkels" staan ingeschreven. Want wie, na een borrelavond 50 cent tot ƒ 1.50 voor een cadetje met rosbief neer kan leggen, is of zwarthandelaar of iemand, die aan de zelfkant der beschaving staat en zich vrij van morele verplichtingen beschouwt. Soms verdwaalt er wel eens een buitenman. De baas, zowel als de buffetjuffrouw herkennen hem uit duizenden en dus kost het broodje ƒ 1.50 en geen cent minder. Dat de maximumprijs ƒ 0.35 cent bedraagt, och, dat vergeet je door de drukte, aldus 'De Volkskrant'.

Eethuisjes.

De „broodjes- en vleeswinkels", of noem ze bij de wat deftiger naam, de eethuisjes, zijn talrijk. In het centrum van Amsterdam zijn er een 35 gevestigd en nog verrijzen deze zaken als paddestoelen uit de grond. Het is van de meesten nog zo slecht niet bekeken. Een omzet van ƒ 6.000.— per week is normaal. Blijft over een zoete winst van duizend gulden. De fiscus zit er natuurlijk naast. De eigenaren doen het zonder boekhouding en dat zij door hun eigen personeel bestolen worden is feitelijk een bijkomstigheid, welke geen gewicht in de schaal legt. Met een bonnetje kan je bij de heren niet terecht. Zonder winst vaart niemand wel, zeggen ze en aan dit devies houden ze zich strikt.

De opsporingsambtenaren van de prijsbeheersing denken er anders over. Deze zijn zo actief, dat de betrokkenen dikwijls in de mening verkeren, dat er grootscheepse razzia's worden georganiseerd.

Tegen dertig houders van eetsalons e.d. is thans proces-verbaal opgemaakt. In een maand werden 32.000 rantsoenen vlees, dat is 3.200 kg. vlees, zwart verhandeld. Een zaak verkocht in de tijd van twee maanden o.a. 15.000 gebakjes, weer een andere in drie weken 1350 pond vlees en 2500 eieren.

Eetwagentjes.

De eetwagentjes, welke men in vrijwel alle stadsdelen aantreft, vinden ook veel aftrek. Een bakker leverde binnen de twee weken liefst 28.000 koeken. Ook de slagers, die zich met deze practijken bezighouden, varen wel. Zij zijn de vaste leveranciers van de „broodjes- en vleeswinkels". Een van hen leverde in een kleine drie maanden voor 18.600 rantsoenen aan vlees. De zwarte prijs van gekeurd rundvlees of vleeswaren ligt om en nabij de tien gulden per kg. Voor clandestien vlees wordt ƒ 5.— per kg. betaald.

Clandestiene slachtingen zijn nog aan de orde van de dag. Zij vinden hoofdzakelijk plaats onder de rook van Amsterdam. Vakmanschap en hygiëne laten meestal veel te wensen over. De slachters zijn op hun hoede. Ze weten, dat langs de buitenwegen de controleurs op hen loeren en daarom nemen ze hun maatregelen. Meestal gaat er een zogenaamde voorrijder mee. Deze rijdt ongeveer een kilometer vooruit en bij dreigend gevaar maakt hij rechtsomkeert om zijn makkers te waarschuwen. Maar niettemin lopen toch velen in de val. Dit weerhoudt de anderen evenwel niet rustig door te gaan en typerend in dit opzicht is wel het feit, dat juist in de weken, toen het publiek nuchter kalfsvlees op de bonnen moest kopen, de eethuisjes volop rosbief hadden. Suiker is ook een zeer belangrijk artikel. De zaken kopen per maand gemiddeld 100 kg. voor een totaal bedrag van ƒ 1200.—. Melk en boter zijn eveneens onontbeerlijk. Een exploitant betrok in vijf weken 1015 liter melk en 132 halve kg. boter.

De boeren die het clandestiene vlees aan de slachters leveren, motiveren deze daad door te verklaren, dat de vastgestelde prijzen te laag zijn. In het zwart verdienen zij 2 à 300 percent zoveel meer. Door de afschaffing van het veeboekje in het laatst van Februari is de controle moeilijker geworden, daar de boeren nu niet meer verplicht zijn een administratie van hun vee bij te houden. De algemene verwachting is dat met het aanbreken van de warmere dagen de clandestiene vleeshandel aanzienlijk zal verminderen, aangezien gevaar voor bederf niet toelaat het vlees langer dan 24 uur te bewaren. Om dit gevaar en de prijsopdrijving tegen te gaan zijn er plannen in voorbereiding de vleestoewijzing voor de eethuisjes te verhogen.

HET KLEIN FORMAAT DER NEDERLANDSE KRANTEN.

Aankoop van papier in het buitenland.

De heer J. ter Steege, directeur van het rijksbureau voor papier, heeft in een radio-causerie een en ander verteld over de ontwikkeling in de papierindustrie. Hij deelde o.a. mede, dat de fabrieken van courantenpapier momenteel werken op 20 pct. van hun vroegere capaciteit, terwijl de productie van andere papiersoorten gemiddeld 50 pct. van vroeger bedraagt. Voor de oorlog moest ongeveer 20 pct. van het benodigde papier worden ingevoerd. Voor de oorlog produceerden ongeveer 40 Nederlandse papierfabrieken circa 25.000 ton papier per maand in alle mogelijke soorten. Daarnaast werd nog ongeveer 5000 ton per maand geïmporteerd.

Momenteel is er ten aanzien van de grondstoffen over het algemeen geen reden tot ernstige ongerustheid, meer. Met de kolenvoorziening voor de papierindustrie is het echter niet rooskleurig, want voor 1000 kg. papier zijn 900 kg. kolen nodig en voor 1000 kg. strocarton 400 kg. kolen.

Voor de oorlog werd alleen voor de productie al 30.000 ton kolen per maand gebruikt. Eerst in Augustus van het vorige jaar kon voor de papierfabrieken een kolencontingent beschikbaar worden gesteld, zodat pas in September de productie in bescheiden mate kon beginnen. Sedertdien werd het kolencontingent regelmatig verhoogd tot ongeveer Januari 1946 en na een tijdelijke inzinking in de afleveringen is weer een verhoging in het uitzicht gesteld.

In totaal krijgen de dag- en nieuwsbladen en de tijdschriften ongeveer 2000 ton papier per maand toegewezen, waarvan de dagbladen ca. 1500 ton. Het verbruik van papier voor couranten en tijdschriften samen is ongeveer 1/6 deel van wat deze groep voor de oorlog gebruikte.

Dat deze kleine hoeveelheid tot nu toe gehandhaafd kon blijven, is voor een groot deel te danken aan de aankopen van courantenpapier vooral uit Canada. Deze partijen zijn echter vrijwel verbruikt. Daarom worden er thans opnieuw, op instigatie van Minister Vos, ernstige pogingen in het werk gesteld om in het buitenland courantenpapier aan te kopen, mede om in staat te zijn de omvang van de kranten te vergroten. Tevens is in overweging de hoeveelheid kolen, welke voor de binnenlandse productie van courantenpapier beschikbaar is, op te voeren, doch momenteel is het technisch niet mogelijk hoger te komen dan tot een productie van ruim 2000 ton per maand. De mogelijkheid van vergroting van de omvang van de Nederlandse pers is dus geheel afhankelijk van de vraag, of het inderdaad lukken zal de nodige extra hoeveelheden op de wereldmarkt te krijgen.

„NEDERLANDSE" KRIJGSGEVANGENEN OVERGELEVERD.

Het Britse Ministerie van Oorlog heeft medegedeeld, dat de Nederlanders in Duitse militaire dienst, die door de geallieerden zijn krijgsgevangenen gemaakt, naar Nederland zullen worden overgedragen. Onder deze gevangenen bevinden zich ongeveer honderd jongelieden, die tot de jeugdstormcompagnie behoorden, welke bij de landwacht was ingedeeld. Deze „compagnie" is in zijn geheel in September 1945 bij Hasselt door de Engelsen gevangen genomen, waarbij waarschijnlijk twee doden vielen.

DUITS HOUT VOOR ONS LAND.

Door de geallieerde autoriteiten in Duitsland is thans definitief vastgesteld, welke hoeveelheid hout Nederland in 1946 in de Engelse zone van Duitsland kan kappen. Dit zal zijn 87.500 M³ mijnhout; 15.000 kub. M. zaaghout en 15.000 kub. M. hardhout. Tevens zal een niet onaanzienlijke hoeveelheid scherfhout ter beschikking van ons land komen. Dit hout zal in de eerste plaats betrokken worden uit het Reichswald, verder ten Oosten van Arcen en zo nodig Oostelijk van Winterswijk—Enschede.

GEDENKTEKEN VOOR B.P. IN ONS LAND.

De hoofdcommissaris van „De Nederlandse Padvinders" heeft medegedeeld, dat hij voornemens is het initiatief te nemen tot het stichten van een monument ter nagedachtenis aan den overleden Chief Scout Lord Robert Baden Powell.

PARLEMENTAIRE LEIDERS.

Uit Den Haag werd gemeld, dat de heer Johannes Schouten tot voorzitter en Dr. Jan Terpstra tot secretaris van de anti-revolutionnaire kamerfractie werden benoemd. De heer W. Tilanus zal als voorzitter en Mejuffrouw O. W. Wittewal van Stootewegen als secretaresse van de Christelijke Historische fractie optreden (Aneta).

GUNSTIGE CIJFERS.

Volgens de laatste statistische gegevens, die het Bureau voor de statistiek in Nederland verspreidde, zouden verschillende cijfers een vrij gunstig beeld vertonen. Het aantal arbeiders in de industrie steeg van 435.000 tot 448.000 man tussen December en Februari. De industriële opbrengsten stegen van 317 millioen tot 327 millioen gulden in dezelfde periode. De kolenproductie nam toe met 88 duizend ton. Tussen 20 en 25 Mei behaalde men een kolenproductie van 160.363 ton, het hoogste cijfer sedert de bevrijding.

Ook de handel verbeterde zich In Maart werd voor 44 millioen gulden aan goederen geëxporteerd, tegen 25 millioen in December. De normale export van Nederland was 92 millioen gulden per maand. De import steeg met 8000 ton tot 872.000 ton in dezelfde periode van drie maanden.

Ook het verkeer verbetert in sterke mate. De lonen toonden over de maand Mei een stijging van 51 percent. De beurs vertoonde een gunstig beeld. In de week eindigde op 24 Mei verhandelde men ter waarde van ƒ 1.284.000 gulden tegen 850.000 gulden gedurende de week eindigende op 1 April (Aneta).

Sociale Beweging.

Er is onlangs, zonder veel bespreking in de Staten een verordening voor het huisverkeer tot stand gekomen, om het publiek een vervoer te geven, zoals men dat kan wensen.

De commissies tot uitvoering werden benoemd, doch tot onze verwondering was er in de commissie geen representant van de katholieke chauffeursvereniging San Cristobal. Door de bond is hier de aandacht op gevestigd, zodat onze chauffeurs ook in deze commissie wel vertegenwoordigd zullen worden. De verordening is nog al ingrijpend (en dreigt met boetes van niet minder dan 1000 guldens, weet wel duizend harde guldens), zodat we in de La Union het nederig verzoek zagen voor de chauffeurs, om dan toch ook de goedheid te hebben deze verordening te publiceren in de landstaal, opdat ze weten waar ze aan toe zijn.

Een ander punt van sociale activiteit is, dat de katholieke vereniging voor onderwijzend personeel, "Don Bosco" een aparte studiecommissie benoemd heeft om de paragraphen in het rapport Ellis, welke handelen over het onderwijs nader te bestuderen.

Een ander punt is, dat het bestuur van de Volksbond een algemene vergadering voorbereidt, indien alle 2000 leden opkwamen, zou wel geen zaal op Curaçao groot genoeg zijn, doch dat is nog nooit vertoond in het verenigingsleven, dat 100% van de leden aanwezig was, als het even over de helft is, dan is het al heel mooi.

De bootwerkersvereniging wende zich tot de bootmaatschappijen, om te weten, hoe men zich de situatie denkt, als per 31 Juli de beslissing van de arbitragecommissie verloopt.

De maatschappijen gaven geen antwoord, doch zouden een commissie wensen namens alle bootwerkers gemachtigd tot beslissingen, terwijl de bootwerkers bovendien een schriftelijke machtiging zouden moeten geven.

Dat is allemaal heel ideaal en San Telmo zou dat ook wel willen, „een commissie namens allen", terwijl er natuurlijk groepen zijn, die zich nergens bij aansluiten en dan „een verklaring."

Dat laatste geeft geen blijk van realisme bij de werkgevers. Laat men meêhelpen de bond vlot te laten werken, zo kan men er zeker van zijn, dat ook het organisme sterk is.

Naar aanleiding van artikelen over hygiene in de „La Union", stelde het gouvernement een onderzoek in, zo helpt de bond dus ook tot verbetering van de hygiënische toestanden op Curaçao.

R.K.V.

MARSMAN, DU PERRON EN TER BRAAK HERDACHT.

Onder zeer grote belangstelling spraken Eric van der Steen, F. Batten en H. A. Gomperts deze dagen in de Bijenkorf in Den Haag ter gelegenheid van de Boekenweek over de in 1940 overleden schrijvers H. Marsman, E du Perron en Menno ter Braak.

Van der Steen schetste Marsman als den romantischen, modernen, menselijken en driftigen fanatieken dichter, die klaarheid wil scheppen.

Batten ontwierp met genegen aandacht een portret van Du Perron. Er is geen schrijver in Nederland, aldus de spreker, die zo aanwezig is in iedere regel die hij schrijft. Hij schrijft even direct alsof hij met vrienden een gesprek voert, en met vijanden twist. Zijn altijd waakzame intelligentie was uniek voor ons land.

Gomperts trachtte in een scherp betoog een aantal misverstanden over Ter Braak op te helderen, met name de misverstanden van degenen die dezen te vroeg overleden essayiss en cultuur-philisoof verwerpen als negativist en van degenen, die, omdat zij hem evenzeer misverstaan, hem aanvaarden als partijgenoot. Beide partijen, zowel de aanvaarders als de verwerpers, vergisten zich in dezen politicus, zonder partij. Zijn negativiteit was een logisch gevolg van zijn genadeloze eerlijkheid, zijn behoefte aan „geestelijke zindelijkheid", zoals hij het zelf noemde. Zijn partijkiezen tegen het fascisme lag voor de hand van iemand, die wist waartoe het nihilisme als begrepen door een stel bandieten zou leiden. In laatste instantie was hij alleen tegen alle vervalsing, ontaarding, verstarring „honnête homme" tot in de dood.

GRONDWETSARTIKEL 192 ZAL WORDEN HERZIEN.

Dienstplicht naar overzee slechts na wettelijke machtiging beoogd.

Wij lezen in Het Parool:

De Tweede Kamer heeft 2 Mei jl. historie gemaakt. In een tempo zonder weerga in de parlementaire geschiedenis van ons land heeft zij een wetsontwerp aangenomen, waarbij verklaard wordt, dat er grond is om een wijziging in overweging te nemen van het fameuze grondwetsartikel 192, dat in nieuwe redactie als volgt zal luiden:

„De dienstplichtigen, niet vallende onder artikel 191, mogen zonder hun toestemming niet dan krachtens een wet naar Nederlands Indië, Suriname en Curaçao worden gezonden".

Om 13 uur was het wetsontwerp ingediend, na de regeringsverklaring van Minister Logemann. Te omstreeks kwart voor twee werd de openbare vergadering geschorst voor het afdelingsonderzoek. Voorlopig Verslag, Memorie van Antwoord, verslag, openbare behandeling en stemming, dit alles speelde zich af tussen 15 en 18 uur. „Ontstellend" noemde één der Kamerleden tegenover ons deze behandeling van een wetsontwerp dat Kamerontbinding tot consequentie heeft.

Vergeefs protest.

Tevergeefs trachtte de communistische fractie het voorstel van de agenda afgevoerd te krijgen. De heer Wagenaar werd afgehamerd wegens een onparlementaire uitdrukking en de heer De Groot vond slechts interrupties van zijn medeleden op zijn weg, toen hij vol pathos verklaarde, dat aan dit ontwerp een olielucht hangt. Dit is een weg van de regering, die na de mislukking van de besprekingen op Sint Hubertus niet op vredelievende wijze met Indonesië tot overeenstemming kan komen. Hij deed een beroep op de leden van de Partij van de Arbeid, om deze gewelddendens niet in de kaart te spelen.

Het was een vruchteloos beroep. Onmiddellijk na hem verkreeg de heer Van der Goes van Naters (S.D.A.P.) het woord, om te verklaren, dat hij deze wijze om een in strijd met de grondwet voortdurende toestand te beëindigen, toejuichte en dus over zijn bezwaren tegen het tempo heen stapte. Hij acht dit nieuwe artikel 192 in wezen democratischer en ook psychologisch beter. Thans zal de wetgever het beslissende woord kunnen spreken.

Minister Beel wierp den communistischen afgevaardigden tegen, dat de regering haar standpunt met betrekking tot de rechtskracht der wetsbesluiten handhaaft. Dit ontwerp veranderde niets aan de feitelijke situatie. Er zal juist niemand uitgezonden kunnen worden, wanneer deze grondwetswijziging tot stand komt, want dan moet er eerst nog een wet komen, waarbij mogelijk van geval tot geval machtiging van de volksvertegenwoordiging moet worden verkregen.

Terloops merkte hij nog op, dat van een mislukken van Sint Hubertus geen sprake kon zijn omdat deze bijeenkomst niet was belegd met het doel, tot concrete resultaten te komen.

Ontwerp aanvaard.

Het wetsontwerp werd daarop met 53 — 2 stemmen aangenomen. Even te voren was het wetsontwerp, strekkende tot wijziging van de in de grondwet opgenomen herzieningsprocedure aangenomen met 42 — 20 stemmen. Hier hadden de A.R., C.H. en Liberale fracties tegen gestemd, zoals na de uiteenzetting van den oppositieleider Schouten, enkele dagen geleden, te verwachten was. Aangenomen mag worden, dat de Eerste Kamer beide ontwerpen zal plaatsen op de agenda van a.s. Dinsdag, die overigens reeds een ongewoon groot aantal punten bevat.

Een ieder die iets te vorderen heeft van, dan wel iets verschuldigd is aan, of onder zijne berusting heeft, van wijlen den Heer

Morris Cardoze Jr.,

overleden den 23sten Maart 1946 op Curacao, wordt verzocht hiervan, voor den 23sten Juni a.s., kennis te willen geven aan een van de ondergeteekenden, executeurs-testamentair.

Julius L. Penha Jr.
S. A. L. Maduro.

Curacao, den 17den Juni 1946.

3x2